

Από το Τμήμα Υγείας Ζώων και Κτηνιατρικής Αντίληψης, Φαρμάκων και Εφαρμογών της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ανακοινώνονται τα εξής σχετικά με τα περιστατικά κροτωνογενούς εγκεφαλίτιδας:

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 960/147259/03.06.2021 εγκύκλιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠ.Α.Α.Τ.), στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί επίσημα πέντε εγχώρια κρούσματα Κροτωνογενούς εγκεφαλίτιδας (Tick-borne Encephalitis TBE) σε ανθρώπους: ένα στην Ανατολική Μακεδονία (2014), ένα στην Πελοπόννησο το (2015) και τρία κρούσματα στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Θεσσαλίας για το 2021, καθώς και δύο εισαγόμενα (ταξιδιώτες από χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης).

Η Κροτωνογενής Εγκεφαλίτιδα είναι ιογενής νόσος που οφείλεται σε RNA ιό της οικογένειας Flaviviridae και προσβάλλει τον άνθρωπο και τα ζώα (**αγελάδες, αιγοπρόβατα, άλογα, σκύλους, ελάφια, τρωκτικά**). Υπάρχουν 3 αντιγονικοί τύποι του ιού: ο Ευρωπαϊκός, της Άπω Ανατολής και της Σιβηρίας. Η μετάδοση του πρώτου προκαλείται **κυρίως από δήγμα (τσιμπήμα) κρότωνος του είδους Ixodes ricinus (είδος τσιμπουριού)**. Οι κρότωνα-τσιμπούρια μολύνονται όταν απομυζούν αίμα από ορισμένα είδη μολυσμένων μικρών θηλαστικών και κυρίως μικρών τρωκτικών (κύριοι υποδοχείς του ιού στη φύση), ενώ ο άνθρωπος και τα ζώα μολύνονται από το τσίμπημα μολυσμένου κρότωνα. Πιο σπάνια, υπάρχει δυνατότητα η νόσος να μεταδοθεί στον άνθρωπο «*από μη παστεριωμένο γάλα μολυσμένων αγελάδων και αιγοπροβάτων, από μολυσμένα σφάγια, καθώς και μετά από εργαστηριακή έκθεση*».

Η νόσος «*προκαλεί στον άνθρωπο και τα ζώα λοιμώξεις που προσβάλλουν το κεντρικό νευρικό σύστημα. Στον άνθρωπο η βαρύτητα της νόσου ποικίλλει από ήπια νόσο μέχρι σοβαρή εγκεφαλίτιδα με θανατηφόρο έκβαση ή μακροχρόνιες νευρολογικές επιπτώσεις. Περίπου 2/3 των λοιμώξεων στον άνθρωπο είναι ασυμπτωματικές. Στα ζώα η νόσος είναι κυρίως ασυμπτωματική και αν εκδηλωθεί μπορεί να παρατηρηθούν συμπτώματα από νευρικό σύστημα όπως αταξία, κυκλικό βάδισμα, τριγμός των δοντιών*». Στον άνθρωπο, στα κλινικά περιστατικά, η περίοδος επώασης είναι συνήθως 7-14 ημέρες (εύρος: 4-28 ημέρες), ενώ σε τροφιμογενή μετάδοση η επώαση είναι μικρότερη (περίπου 4 ημέρες) (ΕΟΔΥ).

Η νόσος ενδημεί στις χώρες της κεντρικής, βόρειας και ανατολικής Ευρώπης με εκατοντάδες έως χιλιάδες καταγεγραμμένα κρούσματα ετησίως, ενώ επεκτείνονται συνεχώς οι περιοχές κυκλοφορίας του ιού.

Αυξημένος κίνδυνος παρατηρείται σε περιοχές όπου μπορεί να βρεθεί αυξημένος αριθμός από κρότωνα και τρωκτικά, στην ύπαιθρο, σε αγροτικές ή ορεινές περιοχές, σε αστικές περιοχές με βλάστηση (αστικά πάρκα και κήπους), όπως επίσης και λόγω εργασίας (αγρότες, κτηνοτρόφοι, ξυλοκόποι). Τα εγχώρια περιστατικά αφορούσαν άτομα με επαγγελματικές δραστηριότητες αυξημένου κινδύνου (κτηνοτρόφους-βοσκούς)».

Οι εμπλεκόμενοι με σχετικές επαγγελματικές δραστηριότητες (π.χ. κτηνίατροι, κτηνοτρόφοι, βοσκοί, κυνηγοί) συνιστάται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να εφαρμόζουν τα μέτρα βιοασφάλειας:

- Προστασία από κρότωνα (τσιμπήματα τσιμπουριών): Απεντομώσεις με τα κατάλληλα σκευάσματα και σωστή συχνότητα διενέργειάς τους, καθώς και τακτική αποπαρασίτωση των ζώων.
- Προστασία από τα τρωκτικά: Μυοκτονίες με τα κατάλληλα σκευάσματα και σωστή συχνότητα διενέργειάς τους.
- Συντήρηση, καθαρισμός και απολύμανση των χώρων και του εξοπλισμού
- Σωστή επεξεργασία ζωικών προϊόντων (παστερίωση γάλακτος)''